

Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2022 gemeente Heusden

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 25 januari 2022,

gelet op artikel 7.3 Besluit omgevingsrecht,

besloten:

- het 'Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2022' met de daarbij behorende bijlagen vast te stellen;
- de raadsleden met de bijgevoegde raadsinformatiebrief hierover te informeren en hen daarbij het uitvoeringsprogramma met de bijlagen ter kennisname toe te sturen.

namens het college van Heusden,
de secretaris,
mr. H.J.M. Timmermans

Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving Wabo 2022

1 Inleiding

1.1 Beleidsmatige kaders

Als college van Heusden hebben we het 'Strategisch Omgevingsbeleidsplan 2015-2018' vastgesteld. Op basis van de ontwikkelingen en een omgevingsanalyse zijn in dit plan de prioriteiten en doelstellingen vastgelegd. Het omgevingsbeleidsplan geeft dus weer 'wat' we wensen te bereiken. De prioriteiten, die in 2015 werden vastgesteld, zijn ook op dit moment nog actueel en vragen inzet van onze capaciteit op gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

De manier 'hoe' we werken om deze doelstellingen te realiseren, is door ons vastgesteld in het 'Operationeel omgevingsbeleidsplan 2015-2018'. In dit document staat welke instrumenten we inzetten, welke strategieën we volgen, hoe we zorgen voor kwaliteitsborging en hoe we de voortgang monitoren.

Voorname beleidsplannen en de daarbij behorende Omgevingsanalyse hebben wij, in verband met de uitgestelde invoering van met name de Omgevingswet en gezien de aanstaande verkiezingen van de gemeenteraad dit jaar, op 21 december 2021 verlengd tot 1 januari 2023.

Binnen het omgevingsbeleid zijn in voorliggend programma uitvoeringsaccenten gelegd. Beide ('wat' en 'hoe') geven ons een richting en kaders waarbinnen de taken ingevolge het omgevingsrecht worden uitgevoerd.

1.2 Doel van het uitvoeringsprogramma

In dit uitvoeringsprogramma wordt de capaciteit geraamd voor de instrumenten die we in 2022 inzetten, zodat we met de beschikbare middelen zo optimaal mogelijk onze doelstellingen kunnen realiseren.

Het gaat hierbij om de instrumenten die we inzetten voor de VTH-taken. De focus ligt op het werkveld van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), met name bouwen, sloop, asbest, brandveiligheid, milieu en ruimtelijke ordening.

Met dit uitvoeringsprogramma wordt voldaan aan de bepalingen van het Besluit omgevingsrecht en de kwaliteitscriteria 2.1 van het Programma Uitvoering met Ambitie (PUmA). Verder geeft het programma invulling aan de verplichting in de Wet ruimtelijke ordening, waarbij wij als college jaarlijks onze voornemens bekend maken over hoe wij uitvoering geven aan de bestuursrechtelijke handhaving van de regels. Het uitvoeringsprogramma geeft blijk van transparantie voor burgers en bedrijven, de gemeentelijke organisatie en onze samenwerkingspartners over hoe wordt omgegaan met de uitvoering van het omgevingsbeleidsplan.

1.3 Organisatorische inbedding

Binnen onze gemeente worden de taken op grond van het omgevingsrecht voornamelijk uitgevoerd binnen de clusters Ruimtelijke ordening (RO), Omgevingsvergunningen (OV) en Veiligheid en Handhaving

(VH). Daarnaast zijn de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) betrokken bij de producten die worden geleverd.

Het uitvoeringsprogramma vormt de leidraad voor de uitvoering van de taken. Natuurlijk kan de uitvoering door omstandigheden wijzigen. Dit wordt meegenomen als we na afloop van een jaar rapporteren over de resultaten van de uitvoering in ons jaarverslag. De ervaringen worden vervolgens verwerkt in het uitvoeringsprogramma voor het jaar daarop. Het jaarverslag gebruiken we ook ter verantwoording van de verplichtingen in het kader van de Wet revitalisering generiek toezicht (interbestuurlijk toezicht).

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 benoemt de ontwikkelingen die in 2022 impact hebben op onze taakuitvoering. Hoofdstuk 3 beschrijft de systematiek van programmeren en geeft een raming van de 'productie' van onze VTH-activiteiten in 2022. In hoofdstuk 4 maken we een doorvertaling van deze inzet naar de functies en (externe) organisaties die de werkzaamheden uitvoeren. Bijlage 1 bevat een overzichtstabel met de raming van de uren per doelstelling, de instrumenten die we in 2022 inzetten en de verwachte doelrealisatie. In bijlage 2 is het werkprogramma van de OMWB en de VRBN over 2022 opgenomen met een overzicht van hun diensten voor onze VTH-taken.

2 Ontwikkelingen

2.1 Omgevingswet

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is in 2021 opnieuw uitgesteld tot waarschijnlijk 1 juli 2022. De einddatum van de transitie is nog steeds 2029. Deze grote wetgevingsoperatie bevat verschillende onderdelen die gelijktijdig worden ontworpen. Al deze onderdelen vormen, zo is de bedoeling, op het moment van inwerkingtreding een inzichtelijk stelsel bestaande uit één wet, vier algemene maatregelen van Bestuur (AMvB) en één ministeriële regeling.

Het is zaak om goed voorbereid aan deze belangrijke nieuwe regelgeving te beginnen. De gemeente moet namelijk aan haar klanten duidelijk kunnen uitleggen welke gevolgen deze regelgeving heeft en/of kan hebben. Binnen onze gemeente is een projectgroep actief die deze transitie in goede banen moet leiden en ontwikkelingen op de voet volgt. In 2021 zijn er in de twee al eerder gestarte sporen visie/beleid en processen, onder leiding van de projectgroep, trajecten doorlopen. Doel van deze projecten is te waarborgen dat onze gemeente, op het moment van inwerkingtreding, kan werken volgens de nieuwe Omgevingswet. Deze projecten worden ook dit jaar voortgezet. Het vraagt opnieuw veel inzet/capaciteit van medewerkers van verschillende clusters waaronder zeker de clusters Omgevingsvergunningen en Veiligheid en Handhaving.

2.2 Private kwaliteitsborging in de bouw

Ook de invoeringsdatum van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), ook wel 'private kwaliteitsborging' genoemd, is vorig jaar opnieuw uitgesteld tot 1 juli 2022, gelijktijdig met de invoering van de Omgevingswet. In het nieuwe systeem is de aannemer behalve voor verborgen gebreken ook aansprakelijk voor zichtbare gebreken die door de opdrachtgever bij een oplevering hadden kunnen worden opgemerkt. Ook wordt kwaliteitsborging dan een zaak voor de marktpartijen zelf. Het is de bedoeling om het nieuwe stelsel stapsgewijs in te voeren. Het zal eerst van toepassing zijn bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw van gebouwen in gevolgklasse 1. Later volgt uitbreiding van het nieuwe systeem naar de overige categorieën bouwwerken inclusief kunstwerken als bruggen, tunnels en viaducten.

Dit betekent dat de gemeente allereerst bij het afgeven van een vergunning bij eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw niet meer hoeft te kijken naar bouwtechnische aspecten (de toetsing aan het Bouwbesluit vervalt). Op deze aspecten worden dan ook geen controles meer uitgevoerd tijdens de bouw. Marktpartijen moeten er zelf voor zorgen dat aantoonbaar aan de wettelijke eisen wordt voldaan. Dit gebeurt dan aan de hand van door die partijen zelf te ontwikkelen methodes voor kwaliteitsborging. De partijen die deze taak op zich gaan nemen, dienen gecertificeerd te zijn voor de uitvoering van deze taken. De voor de invoering van deze wet te ondernemen acties worden uitgevoerd in het hiervoor onder 2.1. besproken project 'Omgevingswet'.

2.3 Plaatselijke ontwikkelingen evaluatie uitvoeringsprogramma/beleid

In het coalitieprogramma 2018-2022 hebben de betrokken partijen besloten op het onderwerp 'veilig leven' de inzet van BOA's (onder andere voor het onderwerp afval en hondenoverlast) uit te breiden, net zoals de capaciteit van het Heusden Interventie Team (HIT) op het gebied van ondermijning. Omdat het nog steeds noodzakelijk blijkt om op alle 23 doelstellingen van het omgevingsbeleidsplan capaciteit in te zetten om een beter naleefgedrag te bewerkstelligen, worden ook in 2022 op dezelfde doelstellingen instrumenten en capaciteit ingezet.

Daarbij wordt opgemerkt dat in ons collegebesluit van 21 december 2021 tot verlenging van het omgevingsbeleidsplan is bepaald dat doelstelling 11 zoals opgenomen in het Strategisch Omgevingsbeleids-

plan 2015-2018 wordt gewijzigd in 'goede en voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten en een daarmee samenhangend goed woon- en leefklimaat' en dat deze doelstelling gemeentebreed geldt. Op deze doelstelling zal dit jaar met de indienstreding van een toezichthouder kamergewijze verhuur meer capaciteit worden ingezet.

Over vergunningverlening wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat de in het cluster Omgevingsvergunningen beschikbare capaciteit noodzakelijk blijft om de vergunningen met toepassing van 'Dromen, Doen, Heusden' binnen de wettelijke termijnen te verlenen. Ook hierin zijn op dit moment geen wijzigingen/aanpassingen ten opzichte van 2021 nodig.

2.4 Gevolgen mondiale coronapandemie

De coronapandemie, die de wereld sinds maart 2020 heeft getroffen, beïnvloedt direct onze werkzaamheden op het gebied van VTH. Dit geldt ook voor al onze samenwerkingspartners zoals de OMWB en de VRBN. Het voortduren van de pandemie kan ook in 2022 tot gevolg hebben dat met name meer toezicht- en handhavingcapaciteit nodig is voor onderwerpen die niet onder een van de 23 doelstellingen van het omgevingsbeleidsplan vallen, zoals handhaving van coronamaatregelen. Ook kunnen bepaalde coronamaatregelen ons noodzaken om de manier van toezicht te wijzigen of regulier toezicht uit te stellen dan wel te beperken tot een aantal specifieke gevallen.

3 Systematiek van programmeren

In dit hoofdstuk beschrijven we de systematiek van programmeren. Het daadwerkelijke uitvoeringsprogramma 2022 is opgenomen in de aparte bijlage 1.

3.1 Strategische doelstellingen

In het omgevingsbeleidsplan zijn per gebiedstype (Vesting Heusden, Kernen, Bedrijfsterreinen en Buitengebied) en gemeentebreed de doelstellingen benoemd die we in de periode 2015-2018 en nu anno 2022 nog steeds willen realiseren met de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving. Zoals hiervoor onder 2.3. al genoemd is in het besluit van 21 december 2021 tot verlenging van het omgevingsbeleidsplan bepaald dat doelstelling 11 zoals opgenomen in het Strategisch Omgevingsbeleidsplan 2015-2018 en zoals hieronder opgenomen, wordt gewijzigd in 'goede en voldoende huisvesting voor arbeidsmigranten en een daarmee samenhangend goed woon- en leefklimaat' en dat deze doelstelling gemeentebreed geldt.

Het betreft de volgende 23 doelstellingen:

Reguliere bedrijfsvoering

1. Besluitvorming op vergunningaanvragen en handavingsverzoeken binnen wettelijke termijnen.
2. Behandeling van klachten volgens het klachtenprotocol.
3. Sanctienering bij constatering van overtredingen volgens de sanctiestrategie.

Vesting Heusden

4. In stand houden van de monumenten en de uitstraling van de vesting Heusden.
5. Het versterken van toerisme in de vesting Heusden vanuit economisch belang.

Kernen

6. Integraal veilige evenementen met beperkte toegestane overlast.
7. Voorkomen van illegale (ver)bouw.

Bedrijfsterreinen

8. Verkrijgen van zicht en actueel houden van zicht op het gebruik van de gebouwen en de ruimte daar omheen.
9. Beperken van overtredingen door ondernemers op bedrijfsterreinen door informatieverstrekking over wat van hen wordt verwacht.

Buitengebied

10. Afname van het aantal afvaldumpingen in het buitengebied.
11. Brandveilige woonsituaties voor arbeidsmigranten. Gewijzigde doelstelling!
12. Voorkomen van illegale situaties als gevolg van vrijkomende agrarische bebouwing.

Gemeentebreed

13. Zicht krijgen op, en actueel houden van, het gebruik en de gebruikers van panden voor bedrijfsactiviteiten in het buitengebied (hogere kans op ongewenste activiteiten) en het bebouwd gebied (groter effect van ongewenste activiteiten).
14. Minimaliseren van het aantal overtredingen van de voorschriften brandveiligheid en constructieve veiligheid bij de realisatie van utiliteitsbouw.
15. Minimaliseren van het aantal asbestsloopwerken dat is uitgevoerd door particulieren of niet-gecertificeerde bedrijven.
16. Geen levensbedreigende overtredingen ten aanzien van de brandveiligheid (100% naleefgedrag) in gebouwen met grote wisselende bezoekersaantallen, minder zelfredzame personen en/of bestemd voor tijdelijke overnachting van groepen.
17. Minimaliseren van het aantal aanpassingen zonder of in strijd met de vergunning aan niet door stichtingen beheerde monumenten.
18. Verbeteren van het naleefgedrag van de C1, C2 en D1 (milieu)inrichtingen.
19. Inzicht in de omvang van het aantal toepassingen van grond- en bouwstoffen zonder benodigde melding.
20. Verminderen van het aantal dumping van drugsafval.
21. Behouden en waar mogelijk verbeteren van het huidige naleefgedrag ten aanzien van brandveiligheid (overtredingen) en geluid (klachten) bij grootschalige evenementen.
22. Inzicht krijgen in het naleefgedrag van ondernemers (schenken) en bezoekers (nuttigen) ten aanzien van alcoholgebruik door minderjarigen bij grootschalige evenementen en horeca.
23. Verbeteren van het naleefgedrag van het parkeren buiten de aangewezen plaatsen (minder overtredingen en minder klachten).

3.2 Geraamde uren

In bijlage 1 is per doelstelling een inschatting gemaakt van het aantal in 2022 benodigde uren om de doelstellingen te realiseren. Naast de uren die nodig zijn om de strategische doelstellingen te realiseren, maken we in 2022 uren voor de generieke instrumenten. Dit zijn de instrumenten die we op het gebied van de Wabo inzetten voor alle doelgroepen en die niet specifiek aan één doelstelling zijn verbonden. Hierin zijn uitdrukkelijk de uren begrepen die ook dit jaar moeten worden ingezet in het kader van het proces om te komen tot invoering van de Omgevingswet en Wkb per 1 juli 2022. Ook vallen daar uitdrukkelijk de uren onder om te komen tot de vaststelling van de nieuwe omgevingsbeleidsplannen en om uitvoering te geven aan de aanbevelingen van het Interbestuurlijk toezicht uit het thema-onderzoek meldingen en klachten dat in 2021 bij onze gemeente is uitgevoerd.

3.3 Mate van doelbereik

Om te kunnen bepalen in hoeverre de voorgenomen doelstellingen zijn/ worden gerealiseerd, staan in hoofdstuk 8 van het Operationeel omgevingsbeleidsplan 2015-2018 indicatoren per doelstelling. Deze indicatoren geven inzicht in de voortgang. In bijlage 1 staan achter iedere doelstelling de indicatoren. De geraamde waarde van iedere indicator op 31 december 2022 is ook opgenomen. In het jaarverslag over 2022 vergelijken we deze geraamde waarde met de daadwerkelijke waarde op 31 december 2022. Het is een raming waarvoor in veel gevallen de referentiewaarden nog steeds ontbreken; door voortschrijdend inzicht zullen we de komende jaren steeds beter de verwachte mate van doelbereik kunnen inschatten. In juli 2020 is een nieuw zaakstelsel ingevoerd. Uit de in 2021 opgedane ervaringen met het nieuwe zaakstelsel en uit de aanbevelingen uit het door het Interbestuurlijk toezicht uitgevoerde thema-onderzoek meldingen en klachten, kan worden geconcludeerd dat er nog aanpassingen aan het zaakstelsel wenselijk/ nodig zijn om aantallen beter te kunnen monitoren.

3.4 In te zetten instrumenten in 2022

Per doelstelling is in bijlage 1 aangegeven welke instrumenten we in 2022 inzetten om de doelstellingen te realiseren.

4. Werkverdeling

Volgens het uitvoeringsprogramma (bijlage 1) zijn in totaal 24.438 uren nodig om in 2022 te werken aan de 23 VTH-doelstellingen. De voor vergunningverlening beschikbare uren zijn, net zoals in 2021, toegekend aan een concrete doelstelling in plaats van te worden gezien als 'reguliere, niet geprioriteerde werkzaamheden'. Cluster Omgevingsvergunningen houdt zich voornamelijk bezig met de aanvragen van omgevingsvergunningen voor de diverse onderdelen zoals bouwen, monumenten, brandveilig

gebruiken van bouwwerken en afwijken bestemmingsplan. Ook gaat het om het afhandelen van milieumeldingen en meldingen brandveilig gebruik.

Van de beschikbare uren van de vergunningverleners Wabo is dit jaar opnieuw 70% toegerekend aan de doelstellingen. Een groot deel daarvan betreft doelstelling 1, het tijdig verlenen van de aangevraagde vergunningen. Van de beschikbare uren is 30% gereserveerd voor de generieke Wabo-activiteiten, zoals informatieverstrekking en ook de invoering van de Omgevingswet en de Wkb. Van de beschikbare uren van de juristen voor Wabo-activiteiten zijn ook uren voor de generieke Wabo-instrumenten gereserveerd. Het gaat hierbij vooral om werkzaamheden die qua beleid niet zijn geprioriteerd en benodigde uren in verband met de al genoemde invoering van de Omgevingswet en de Wkb. De benodigde uren zijn in het hiernavolgende overzicht verdeeld over de functies binnen de gemeente en de externe uitvoeringsorganisaties waarmee we samenwerken.

Tabel

Functie	Uren voor Wabo VTH doelstellingen	Uren voor generieke Wabo VTH-instrumenten	Totaal uren Wabo VTH
Vergunningverlener Wabo	3.640	1.560	5.200
Vergunningverlener APV/ beleid	1.778	200	1.978
Medewerker Milieu	1.038	50	1.088
coördinator HIT+ medewerker veiligheid	1.400	-	1.400
Medewerker openbare orde	140	-	140
Toezichthouder Bouwen	2.800	-	2.800
BOA	1.430	-	1.430
toezichthouder kamergewijze verhuur	1.200		1.200
Jurist	2.956	300	3.256
Manager	-	700	700
Administratief ondersteuner HHV/milieu	1.033	-	1.033
Administratief ondersteuner Wabo vergunningen	2.873	-	2.873
OMWB	4.100	570	4.670
Samen Sterk in het Buitengebied (SSIB)	50	-	50
Brandweer (volgens programma)	-	-	-
Totaal	24.438	3.380	27.818

De uren die de diverse interne clusters en externe uitvoeringsorganisaties moeten maken, zijn afgestemd op de uren die deze organisaties beschikbaar hebben.

Bijlage 1

Bijlage 2